

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.710/9/2024.

A tanács tagjai: Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Simon Szabolcs közbeszerzési biztos, Dr. Jánosi Bálint közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Simon Enikő állami közbeszerzési
szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Vaja Város Önkormányzata
(Vaja, Damjanich u. 71.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Hajzer László ügyvéd
(Nyíregyháza, Dózsa György u. 4-6. II/7.)

A kérelmezett: Oriental Lux Kft.
(Csomád, Templom u. 8.)

A kérelmezett képviselője: Dr. Kormos Sándor ügyvéd
Kormos Ügyvédi Iroda
(Miskolc, Széchenyi u. 21-23. I/2.)

A beszerzés tárgya, értéke: Közvilágítási lámpatestek korszerűsítése, 65.452.727.-Ft
Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR000275622021

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság az 1. kezdeményezési elemet érintően megállapítja, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 141. § (4) bekezdés c) pontját és a Kbt. 141. § (6) bekezdését.

A Döntőbizottság a 2. kezdeményezési elemet érintően megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a 3. kezdeményezési elemet érintően megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet (a továbbiakban: 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet) 36. § (2) bekezdés b) pontját.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 600.000.-Ft, azaz hatszázezer forint, míg a kérelmezettel szemben 200.000.-Ft, azaz kétszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt és a kérelmezettet, hogy a bírságok összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítsék.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2021. április 4. napján feladott eljárást megindító hirdetménnyel (a továbbiakban: felhívás) a Kbt. Harmadik Része alapján irányadó szabályok alkalmazásával a Kbt. 115. § szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a jelen határozat bevezető részben meghatározott építési beruházás beszerzése tárgyában.

2. A felhívás az alábbi, a jelen jogorvoslati eljárás szempontjából lényeges előírásokat tartalmazta.

„II.1) Meghatározás

II.1.3) A szerződés tárgya: Közvilágítási lámpatestek korszerűsítése

II.1.4) A közbeszerzés mennyisége: Építéssel vegyes szolgáltatás keretében a közvilágítás a közvilágítási rendszer aktív elemeinek korszerűsítése, karbantartása villamos energiabiztosításával, komplex üzemeltetése. Az építési tevékenység alapján a közvilágítási rendszer aktív elemeinek és ezek működését szolgáló további részeknek a cseréjével összefüggő korszerűsítés, tervezési és engedélyezési tevékenységgel együtt. Az érintett területeken összesen 413 db lámpatest üzemel, összesen hozzávetőleg 22,58 kW energia felvétellel. Az önkormányzat adatai alapján a korszerűsítés a következő összeállításban készülhet el: Korszerűsítendő lámpatestek száma: 533 db meglévő oszlopon, meglévő lámpakaron.

Ahol Ajánlatkérő gyártmányra, típusra, eredetre, szabadalomra vagy védjegyre, tevékenységre hivatkozott, ott a megnevezés csak a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történt, azzal egyenértékű termék megajánlható, tekintettel a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 46. § (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel. Részletes és tételes mennyiségeket és a részletes műszaki paramétereket, továbbá a nyertes ajánlattevő által elvégzendő feladatok részletezését, részletes jellemzőit, a részletes szakmai követelményeket a közbeszerzési dokumentum tartalmazza. Ajánlattevő közvilágítás létesítésénél/ korszerűsítésénél az alábbi feladatok elvégzését vállalja:

- a beruházás tervezése és kivitelezése,
- a beépítésre kerülő közvilágítási elemek alapján a csatlakozási teljesítmények változásának az áramszolgáltató felé történő kezelése,
- amennyiben szükséges, az engedélyezett tervek alapján új csatlakozási pontok kiépítése,
- amennyiben szükséges, új csatlakozási szerződések megkötése, a közvilágítási aktív elemek 144 hónapig tartó karbantartása és üzemeltetése, továbbá villamos energiával történő ellátása.

II.2.7) A szerződés időtartama: 144 hónap

II.2.11) Európai uniós alapokra vonatkozó információk:

A közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: Nem.

III.1.4) Késedelmi kötbér: A korszerűsítési munkálatokat a szerződés aláírásától számított 6 hónapon belül el kell végezni.

IV.2.2) Ajánlattételi határidő: 2021. 04. 12. 14:00 óra

V.2) További információk

10) A jelen ajánlattételi felhívásban nem szabályozott kérdések vonatkozásában a közbeszerzésről szóló 2015.évi CXLI. tv. és végrehajtási rendeletei szerint kell eljárni.

15) Részletes szabályok a közbeszerzési dokumentumokban (továbbiakban: KD) található, melyet Ajánlatkérő az EKR-ben tesz közzé.”

3. Az ajánlatkérő közbeszerzési dokumentációt készített, amely tartalmazta az ajánlattételt segítő útmutatót, a nyilatkozatmintákat, a műszaki dokumentumokat, továbbá a szerződéstervezetet.

4. A közbeszerzési dokumentáció részét képező „M szaki dok._Vaja_Közvil” elnevezésű dokumentum (továbbiakban: műszaki leírás) az alábbi, jelen jogorvoslati eljárás szempontjából lényeges előírásokat tartalmazta.

„3. Javasolt LED lámpatest és fényvető típusok

- Signify BGP281 LED30, jellemzően mellékutcák, kisebb forgalmú utak megvilágítására, - 332 db,

- Signify BGP281 LED45, jellemzően kisebb-közepes forgalmú gyűjtő utak, parkolók megvilágítására, - 76 db,

- Signify BGP281 LED100, jellemzően nagyforgalmú utak megvilágítására, - 3 db,

- Signify BVP125 LED80, reflektor, - 2 db.

A fent szereplő típusoktól való eltérés esetén az egyenértékűséget az ajánlatban kiviteli tervdokumentációval, továbbá a jelen műszaki leírás 2.1, 2.2. és 8. pontjában meghatározottak alapján kell igazolni.”

5. Az ajánlatok bontása 2021. április 19. napján megtörtént. Az ajánlattételi határidőre 2 gazdasági szereplő nyújtott be ajánlatot, melyek az alábbi megajánlásokat tartalmazták:

Fényhozam Kft. – nettó 66.250.411.-Ft

Kérelmezett – nettó 64.747.472.-Ft

6. A 2021. május 3. napján kelt összegezés V.2. pontja szerint az eljárás eredményes volt, a nyertes ajánlattevő a kérelmezett lett. Az ajánlatkérő 2021. május 21. napján adta fel közzétételére az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetményt, amely 2021. május 27. napján, 9721/2021. iktatószámom jelent meg a Közbeszerzési Értesítőben.

7. Az ajánlatkérő és a kérelmezett 2021. május 13. napján szerződést kötött „Közvilágítási lámpatestek korszerűsítése” tárgyában. A szerződés jelen jogorvoslati eljárás szempontjából lényeges rendelkezései az alábbiak voltak.

„3.1.1. Vállalkozónak a szerződés aláírását követő 6 hónapon belül a Műszaki Leírásban megjelölt kötelező felújítási feladatokat kell elvégeznie saját költségén a közvilágítási aktív elemeken. Ezen belül kötelezettsége elsősorban a Korszerűsítendő Lámpa Darabszámú (KLD) lámpatest cseréje a közbeszerzési dokumentációban és a Kiviteli Tervdokumentációban rögzített típusú LED fényforrásokkal szerelt lámpatestekre. Vállalkozó jogosult a beruházás során részteljesítésre. Megrendelő köteles a Vállalkozó által lejelentett és felszerelt lámpatestek darabszámának megfelelő részteljesítést elfogadni, melyet Megrendelő a szerződés 2. sz.

mellékletében szereplő Teljesítési Igazolással biztosít. [...] A teljesítés elismerésére és az igazolás kiadására a Kbt. 135. § (1) bekezdésében foglalt feltételek irányadók. Vállalkozó a létesítés befejezését követően köteles Műszaki átadás-átvételi eljárást összehívni, amelyet Megrendelő nem tagadhat meg. A Műszaki átadás-átvételt Megrendelő csak és kizárólag Vállalkozó olyan mértékű hibás vagy hiányos teljesítése esetén tagadhatja meg, amely kétséget kizárólag lehetetlenné teszi Vállalkozó határidőre és/vagy a Kiviteli Tervdokumentációban előírt minőségben való teljesítését. Amennyiben Vállalkozó a teljesítés során javítható mértékű hibás teljesítéssel tartja a Műszaki átadás-átvételi eljárást, úgy a teljesítésre póthatáridő tűzhető, azonban a póthatáridő nem haladhatja meg az ebben a pontban rögzített határidőt, illetve a határidő túllépése a 3.1.2 pont szerinti kötbérfizetési kötelezettséget keletkeztet.

3.1.2. Amennyiben Vállalkozó a fenti 3.1.1. pontban rögzített korszerűsítési munkálatokat a szerződés aláírásától számított 6 hónapon belül nem végzi el, úgy Megrendelő késedelmi kötbér követelésére jogosult, amelynek mértéke az eredménytelenül eltelt teljesítési határidőt követő minden késedelmesen eltelt naptári nap után a nettó vállalkozói díj 1 %/naptári nap, de legfeljebb a nettó vállalkozói díj 20 %-a. Ha a vállalkozó a teljesítéssel több, mint 20 napot késlekedik, Megrendelő jogosult a szerződést erre hivatkozva 30 napos határidővel felmondani.

4.2. Vállalkozó az ajánlatban megadott nettó 64.747.472.-Ft ajánlati áron vállalja a jelen szerződés teljesítését.

5.1. Jelen szerződés a felek aláírásával jön létre. Szerződő felek kijelentik, hogy jelen szerződést a 3.1.1. pontban meghatározott feladatok műszaki átadás-átvételi eljárását követő hónap 1. napjától számított 144 hónap időtartamra kötötték.

6.2. A jelen szerződés módosítására csak írásban és közös megegyezéssel, a Kbt. 141. §-ában foglaltaknak megfelelően kerülhet sor.”

8. A szerződés megkötését követően a kérelmezett az alábbi, 2021. július 13. napján kelt szállítói nyilatkozatot vette kézhez a Signify Hungary Kft.-től (a továbbiakban: szállító):

„Mint korábban jeleztük, ahogy más iparágakat, úgy a világítástechnikát is jelentősen befolyásolja a félvezető alkatrészek piacán kialakult globális alapanyag hiány, melynek eredményeként már 2021. második negyedévében is tapasztalható volt egyes vevői rendelések késedelmes szállítása. Sajnos jelenleg sincs egyértelmű időbeli kilátás ezen helyzet teljes mértékű orvoslására. Éppen ezért jelen levelünkkel szíves tájékoztatásul közöljük, hogy ez a több iparágat is érintő elektronikai komponens hiány illetve az ez által okozott ellátási zavarok 2021 harmadik negyedévében is folytatódnak. Bár ez a teljes iparágat érintő körülmény rajtunk kívül álló ok, úgy a beszerzésünk mint a teljes működési csapatunk azon dolgozik, hogy a lehető legaktívabb módon minimalizáljuk a zavarokat, illetve annak hatását az elkövetkező hónapokban. Mindazonáltal egyértelmű, hogy ez késedelmes szállításokat fog okozni 2021. harmadik negyedév folyamán, illetve jelentősebb javulásokra legkorábban 2021 Q4 illetve 2022 Q1 során lehet számítani. Igyekszünk folyamatosan tájékoztatni Önöket a jelentősebb fejleményekről. Rendeléseikkel, projektjeikkel kapcsolatos bármilyen konkrét kérdés vagy projekt esetén kérjük, keresse Signify kapcsolattartóját.”

9. A kérelmezett a fenti tartalmú tájékoztatással hasonló tartalmú, 2021. augusztus 31., 2021. szeptember 27. és 2021. november 4. napi keltezésű leveleket vett kézhez a szállítótól.

10. A kérelmezett a fenti szállítói nyilatkozatokban foglaltakra tekintettel 2021. november 3. és 10. napján az alábbi tartalmú akadályközlésekkel fordult az ajánlatkérő felé:
2021. november 3.:

„Tárgy: Vis Maior bejelentése Vaja Város Önkormányzatának közvilágításkorszerűsítésével kapcsolatosan

Tisztelt T. S. R. Polgármester Úr!

Az EKR000275622021 számú közbeszerzés alapján 2021. május 13-án Vaja Város Önkormányzata és Társaságunk között létrejött Közvilágítási lámpatestek korszerűsítése tárgyú szerződés 3.1.1. pontja alapján Társaságunk kötelessége a szerződés aláírását követő 6 hónapon belül a Műszaki Leírásban megjelölt kötelező felújítási feladatok elvégzése.

Ezen kötelezettségünknek sajnálatos módon nem tudunk eleget tenni, mert a Műszaki Leírásban megjelölt lámpatestgyártó a termékeket nem tudta határidőben leszállítani a világgazdaságban tapasztalható COVID utáni chiphiány következtében. Fentiekre tekintettel a 6.8-as pontja alapján szeretnénk Vis Maior-t jelenteni a határidő tekintetében. A Covid helyzet miatt kialakult gyártási nehézségek miatt készletre történő lámpatest állományunk megrendelésére – melyből Vaja korszerűsítése is megvalósult volna- 2021.04.09-én került sor, az utolsó korszerűsítéshez szükséges lámpatestet 2021.10.25-én kaptuk kézhez. Ezt követően kerül sor a biztosítékok megrendelésére beszerelésére, illetve a lámpakarok szállítására is. A várható munkakezdés ideje: 2022 január vége. Ezen időszak alatt a munkavégzést felfüggesztettük, kérjük a határidő meghosszabbítását a szállítási késedelem miatt az eredeti határidőhöz képest hét hónappal. Természetesen amint Társaságunk rendelkezésére állnak az előszerelt közvilágítási eszközök, befejezzük a felújítási feladatokat. Kérem fentiek szíves tudomásulvételét. M. A.

Csehbánya, 2021. november 3.”

2021. november 10.:

„Tárgy: Vis Maior bejelentése Vaja Város Önkormányzatának közvilágításkorszerűsítésével kapcsolatosan

Tisztelt Dr. S. Gy. közbeszerzési szakjogász Asszony!

Az EKR000275622021 számú közbeszerzés alapján 2021. május 13-án Vaja Város Önkormányzata és Társaságunk között létrejött Közvilágítási lámpatestek korszerűsítése tárgyú szerződés 3.1.1. pontja alapján Társaságunk kötelessége a szerződés aláírását követő 6 hónapon belül a Műszaki Leírásban megjelölt kötelező felújítási feladatok elvégzése. Ezen kötelezettségünknek sajnálatos módon nem tudunk eleget tenni, mert a Műszaki Leírásban megjelölt lámpatestgyártó a termékeket nem tudta határidőben leszállítani a világgazdaságban tapasztalható COVID utáni chiphiány következtében. Fentiekre tekintettel a 6.8-as pontja alapján szeretnénk Vis Maior-t jelenteni a határidő tekintetében. Természetesen amint megérkeznek Társaságunkhoz a megrendelt közvilágítási eszközök, befejezzük a felújítási feladatokat. Kérem fentiek szíves tudomásulvételét.

Csehbánya, 2021. november 10.

Köszönettel, M. A.”

11. Az akadályközlésekben foglaltakra tekintettel az ajánlatkérő és a kérelmezett 2021. november 8. napján módosította a szerződést a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja és a Kbt. 141. § (6) bekezdése szerinti jogalapokra hivatkozva. A szerződésmódosítás I. Előzmények pontja szerint: „A kivitelezés során a COVID helyzetre való tekintettel a lámpatestek gyártása szünetelt, így azok beszerzése nem volt lehetséges az előírt határidőben.”

A szerződésmódosítás a teljesítési határidőről rendelkező 3.1.2. pontot érintette, az alábbiak szerint: „3.1.2. Amennyiben Vállalkozó a fenti 3.1.1. pontban rögzített korszerűsítési munkálatokat a szerződés aláírásától számított 13 hónapon belül nem végzi el, úgy Megrendelő késedelmi kötbér követelésére jogosult.”

12. Az ajánlatkérő 2021. december 1. napján adta fel közzétételre a szerződésmódosításról szóló, 22858/2021. iktatószámú tájékoztató hirdetményt.

A hirdetmény VI.2.1) pontjában szerepelt a módosítás ismertetése az alábbiak szerint:

„3.1.1. Vállalkozónak a szerződés aláírását követő 11 hónapon belül a Műszaki Leírásban megjelölt kötelező felújítási feladatokat kell elvégeznie saját költségén a közvilágítási aktív

elemeken.”

A hirdetmény VI.2.2) pontja szerint a módosítás okai:

„x Módosítási igény olyan körülmények miatt, amelyet a kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő nem láthatott előre. A módosítás szükségességét indokoló körülmények ismertetése, és e körülmények előre nem látható jellegének magyarázata: Közbeszerzési-jogi szempontú indokolás. Felek rögzítik, hogy a beszerzés idején hatályos, a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 141. § (4) bekezdés c) pontjában és a Kbt. 141. § (6) bekezdésben foglalt feltételek maradéktalan betartása mellett került sor jelen vállalkozási szerződés-módosítás megkötésére. Ezen jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben Felek rögzítik az alábbi, a vállalkozási szerződés módosítással összefüggő körülményeket:

A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján a következő feltételek együttesen teljesülnek:

- a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre:
- a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét:
- az ellenérték növekedésével jár, de az nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át.

A módosítás jogszabályi alapja:

Kbt. 141. § (2) bekezdés

x Kbt. 141. § (4) bekezdés

Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pont

Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pont

x Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont.”

13. A 2022. június 10. napján kelt műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint a kérelmezett eleget tett a szerződés 3.1.1. pontja szerinti kötelezettségének a szerződésmódosítás 3.1.2. pontja alapján.

14. 2024. április 9. napján közérdekű bejelentés érkezett a Közbeszerzési Hatósághoz (továbbiakban: Hatóság), amely különböző ajánlatkérők által közvilágítás korszerűsítése tárgyában lefolytatott közbeszerzési eljárásokat érintett. A közérdekű bejelentés tartalma azonban nem terjedt ki a jelen kezdeményezés tárgya szerinti jogsértésekre.

15. A Hatóság a közérdekű bejelentésben foglaltak tisztázása során a Kbt. 187. § (3) bekezdése alapján tájékoztatáskéréssel fordult az ajánlatkérő és a kérelmezett felé, továbbá a tárgyi közbeszerzési eljárás Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR) rögzített dokumentumaihoz és az eljárási adatokhoz való hozzáférési jog megadására hívta fel az ajánlatkérőt. A Hatóság tájékoztatáskérései alapján az ajánlatkérő és a kérelmezett nyilatkozattételi és adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tett, az ajánlatkérő az EKR felületén rögzített dokumentumokhoz való hozzáférési jogot 2024. május 13. napjával biztosította.

A hivatalbóli kezdeményezés és a kezdeményező észrevétele

16. A kezdeményező 2024. október 31. napján nyújtotta be a Döntőbizottság hivatalból indított eljárását kezdeményező iratot (a továbbiakban: kezdeményezés). Előadta, hogy kezdeményezői jogosultsága a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pont alapján áll fenn.

17. A kezdeményező ismertette a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárás megindításának körülményeit, a lefolytatott a közbeszerzési eljárást és a közbeszerzési dokumentumok főbb adatait, a jogorvoslati eljárás szempontjából lényeges eljárási cselekményeket, az ajánlatkérő és a kérelmezett között létrejött szerződést, annak módosítását,

továbbá a kezdeményező részéről a Kbt. 187. § (3) bekezdés szerinti tájékoztatáskérések alapján tett megállapításait.

A kezdeményező a tájékoztatáskérések keretében feltárt, feltételezhetően megvalósult jogsértéseket 3 kezdeményezési elemben jelölte meg az alábbiak szerint.

18. A kezdeményező az 1. kezdeményezési elem körében előadta, hogy álláspontja szerint az ajánlatkérő és a kérelmezett megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját és a Kbt. 141. § (6) bekezdését azzal, hogy úgy módosították 2021. november 8. napján a szerződést, hogy a felek részéről megjelölt jogcím alkalmazásához szükséges, a Kbt.-ben meghatározott törvényi feltételek nem álltak fenn.

19. A kezdeményező hivatkozott arra, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont három konjunktív feltételt határoz meg, a Kbt. 141. § (4) bekezdés ca) alpontja pedig további két, együttesen érvényesülő feltételt tartalmaz, amely szerint az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítás jogszerűsége alátámasztására egyrészt olyan körülményeket kell igazolnia, amelyek szükségessé teszik a szerződésmódosítást, másrészt ezeknek a körülményeknek az ajánlatkérő oldalán beálló, előre nem látható körülménynek kell lenniük. Az előre nem láthatóság követelménye akkor valósulhat meg, ha a szerződés módosítását indokoló körülmény jövőbeli bekövetkezéséről az ajánlatkérőnek nem volt tudomása, és arra az ajánlatkérő a legnagyobb gondossággal mellett a beszerzés körülményeinek ismeretében nem is számíthatott, azaz a módosítást szükségessé tevő, előre nem látható körülménynek ajánlatkérőn kívül állónak és objektívnak kell lennie.

20. Előadta, hogy a felek a szerződést oly módon módosították, hogy az eredetileg 6 hónapos részteljesítési határidőt 13 hónapra hosszabbították, azért mert a kérelmezett akadályközléseiben jelezte, hogy a Covid helyzet miatt kialakult gyártási nehézségekre tekintettel a lámpatestgyártó a termékeket nem tudta határidőben leszállítani a világgazdaságban tapasztalható Covid utáni chiphiány következtében. A felek a szerződésmódosítás indokaként a Covid helyzet miatt kialakult a gyártási szünetet jelölték meg.

21. A kezdeményező szerint a kérelmezett által hivatkozott hatások, úgy, mint a „világgazdaságban tapasztalható Covid utáni chiphiány”, vagy a „Covid helyzet miatt kialakult gyártási nehézségek” a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpont szerinti előre nem látható körülményként nem fogadhatók el. Ennek oka az, hogy a közbeszerzési eljárás megindítása, továbbá a szerződéskötés is olyan időszakban történt, amikor e körülmények ismertek voltak, a szállításból, gyártásból eredő esetleges késedelemmel számolni lehetett. Figyelemmel a töretlen döntőbizottsági és bírósági joggyakorlatra, a szerződésmódosításra okot adó körülmények előre nem láthatósága körében kizárólag olyan körülmények vehetők figyelembe, melyek a közbeszerzési eljárás előkészítése során, illetve a szerződéskötéskor nem voltak ismertek. Amennyiben az esetleges szállítási, gyártási nehézségekre tekintettel az ajánlattevő mégis vállalja a teljesítést, úgy az ebből eredő késedelem orvosolásaként egy esetleges szerződésmódosítás nem szolgálhat.

22. Nyilatkozott, hogy a feltételezett jogsértés megtörténtének időpontja 2021. november 8. napja, a szerződésmódosítás kelte, míg a jogsértésről való tudomásszerzés napjaként 2024. május 13. napját jelölte meg, amikor az ajánlatkérő hozzáférési jogot biztosított az EKR-ben a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárás dokumentumaihoz.

23. A 2. kezdeményezési elem körében előadta, hogy az ajánlatkérő feltételezhetően megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdés szerinti ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségét.

24. Indokolásában rámutatott, hogy a felek a szerződésmódosítás során a 6 hónapos részteljesítési időtartamot 7 hónappal meghosszabbították a kérelmezett akadályközléseire tekintettel, mely akadályközlésekben azonban csak általánosságban, a COVID-19 világjárvány okozta szállítási nehézségek kerültek megjelölésre.

A fentiek alapján megalapozott következtetés vonható le arra vonatkozóan, hogy az ajánlatkérő annak ellenére fogadta el a kérelmezett akadályközlését és a határidő hosszabbítási kérelmet, hogy maga meggyőződött volna arról, hogy a lámpatestek beszereléséhez szükséges többi elem, mikor kerül leszállításra. Az ajánlatkérő nem győződött meg arról, hogy valóban fennállnak-e az akadályozó tényezők és indokolt-e a 7 hónapos határidőhosszabbítás a szerződés teljes időtartama alatt. A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő abban az esetben tett volna eleget a Kbt. 142. § (1) bekezdés szerinti kötelezettségének, amennyiben a szerződésmódosításban megjelölt körülmények tekintetében dokumentumokkal alátámasztott, részletes indokolást kért volna a kérelmezettől.

25. Nyilatkozott, hogy a feltételezett jogsértés megtörténtének időpontja 2021. november 8. napja, a szerződésmódosítás kelte, míg a jogsértésről való tudomásszerzés napjaként 2024. május 13. napját jelölte meg, amikor az ajánlatkérő hozzáférési jogot biztosított az EKR-ben a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárás dokumentumaihoz.

26. A 3. kezdeményezési elem körében előadta, hogy az ajánlatkérő feltételezhetően megsértette a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 36. § (2) bekezdés b) pontját.

27. Indokolásában előadta, hogy az ajánlatkérő 2021. december 1. napján adta fel közzétételre a szerződésmódosításról szóló tájékoztató hirdetményt, amelynek VI.2.1) pontja szerint: „A módosítások jellege és mértéke (a szerződés esetleges korábbi módosításainak feltüntetésével együtt): 3.1.1. Vállalkozónak a szerződés aláírását követő 11 hónapon belül a Műszaki Leírásban megjelölt kötelező felújítási feladatokat kell elvégeznie saját költségén a közvilágítási aktív elemeken.”

28. A kezdeményező rámutatott, hogy a hirdetmény fenti szövegével ellentétben a felek arról rendelkeztek a szerződésmódosításban, hogy a kérelmezettnek 13 hónap alatt kell elvégeznie a műszaki leírásban megjelölt kötelező felújítási munkákat.

A fentiek alapján az ajánlatkérő azzal, hogy a szerződésmódosítás tekintetében a 22858/2021. iktatószámú tájékoztató hirdetményt nem a valós tartalommal küldte meg a Hatóság részére közzététel céljából, feltételezhetően megsértette a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 36. § (2) bekezdés b) pontját.

29. Nyilatkozott, hogy a feltételezett jogsértés megtörténtének időpontja 2021. december 2. napja, a tájékoztató hirdetmény közzétételének napja, míg a jogsértésről való tudomásszerzés napjaként 2024. május 13. napját jelölte meg, amikor az ajánlatkérő hozzáférési jogot biztosított az EKR-ben a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárás dokumentumaihoz.

30. A kezdeményező indítványozta, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pont alapján állapítsa meg a jogsértések megtörténtét és a Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pont alapján szabjon ki bírságot az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben.

31. A kezdeményező melléklete a kezdeményező irathoz az ajánlattételi felhívást, a műszaki leírást, az összegezést, az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót, a vállalkozási szerződést, a szerződésmódosítást, a szerződésmódosításról szóló hirdetményt, a műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvet, a kérelmezett akadályközléseit, a közérdekű bejelentést, valamint az ajánlatkérő és a kérelmezett adatszolgáltatásait.

32. A jogorvoslati eljárás során benyújtott észrevételében a kérelmezett eljárásjogi kifogására előadta, hogy álláspontja szerint e körben az a tény bír relevanciával, hogy az ajánlatkérő 2024. május 13. napján adta meg a hozzáférési jogot a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárás irataihoz az EKR felületén. Erre tekintettel a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény módosításáról szóló 2023. évi XVI. törvény (továbbiakban: Mód7. tv.) 2023. szeptember 1-jei hatálybalépését megelőzően megvalósult jogsértésekről a kezdeményező a Mód7. tv.-el módosított Kbt. 152. § (2)–(2a) és (4) bekezdések hatálybalépését követő időpontban szerzett tudomást. Mindezek alapján a kezdeményezés benyújtására nyitva álló határidőt illetően a kezdeményezőre valamennyi kérelmi elem vonatkozásában a Kbt. 152. § (2) bekezdés a) pont az irányadó.

Előadta továbbá, hogy a jelen jogorvoslati eljárás tárgya szerinti szerződésmódosításra 2021. november 8. napján került sor, ehhez képest a kezdeményezés a Kbt. 152. § (2) bekezdés a) pontjában rögzített objektív jogorvoslati határidőn, a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül, 2024. november 8. napját megelőzően benyújtásra került.

33. A kezdeményező hangsúlyozta továbbá, hogy a kérelmezetti észrevételben foglaltakkal ellentétben a 2024. április 9. napján érkezett közérdekű bejelentésben foglaltak vizsgálatát nem a Kbt. 187. § (2) bekezdés j) pont szerinti szerződés-ellenőrzési eljárás alapján végezte el, hanem a Kbt. 187. § (3) bekezdés szerinti tájékoztatáskérések keretében tárta fel a tényállást.

34. Hivatkozott arra is, hogy a Hatóság Hirdetménykezelési és Statisztikai Főosztályának Hirdetménykezelési Osztálya a 22858/2021. iktatószámú, a szerződés módosításáról szóló tájékoztató hirdetményt a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet szerint ellenőrizte. A 2021. december 2. napján közzétett tájékoztató hirdetmény tartalma alapján ezen ellenőrzés során nem merült fel olyan körülmény, amely miatt akár szerződés-ellenőrzési eljárás megindításának, vagy kezdeményezés benyújtásának szükségessége merült volna fel. A Hatóság elnöke csupán a teljesítés és a szerződésmódosítás teljes iratanyagának becsatolását, az abban foglaltak értékelését követően juthatott és jutott azon információk birtokába, melyek alapján a feltételezett jogsértések fennálltát valószínűsíthette.

35. Nyilatkozott, hogy álláspontja szerint sem az ajánlatkérő, sem a kérelmezett észrevételében felhozott indokok nem alkalmasak annak igazolására, hogy a szerződésmódosítás megfelelt volna a Kbt. vonatkozó szabályainak. Hangsúlyozta, hogy a szerződés módosítására okot adó körülmény a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont szerinti jogalap alkalmazása esetén csak abban az esetben tekinthető előre nem láthatónak, ha annak jövőbeni bekövetkezésére az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem is számíthatott, továbbá az előre nem láthatóságra nem hivatkozhatnak alappal a felek abban az esetben sem, ha szerződésmódosítás indokaként hivatkozott körülmény hosszú ideje fennáll.

36. Rámutatott, hogy a szállító (Signify Hungary Kft.) már a szerződéskötést követő két hónap elteltével tájékoztatta a kérelmezettet a Covid miatti chiphiányról és a gyártási nehézségekről. A kezdeményező rögzítette, hogy a kérelmezett sem a kezdeményező, sem a Döntőbizottság részére nem küldött olyan iratokat, melyek igazolnák azt, hogy a kérelmezett a szerződéses kötelezettségének teljesítése érdekében más gyártót megkeresett volna.

37. A 2. kezdeményezési elemet érintően előadta, hogy álláspontja szerint az ajánlatkérő a Kbt. 142. § (1) bekezdése alapján a jogorvoslati eljárás során sem igazolta érdemben, dokumentumokkal alátámasztotta, hogy a kérelmezett akadályközlése alapján a hét hónapos időtartam arányos volt-e a kérelmezett tényleges akadályoztatásával. A kezdeményező szerint a gyártói igazolások csupán arra vonatkozóan tartalmaznak információt, hogy az ellátási láncban,

a gyártási folyamatokban késedelem várható, azonban az időbeliség tekintetében konkrétumot nem tartalmaznak.

38. A 3. kezdeményezési elemet érintően rámutatott, hogy az ajánlatkérő feltehetően tévesen értelmezi az abban foglaltakat. Nyilatkozott, hogy a feltételezett jogsértést nem abban látja, hogy az ajánlatkérő a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet szerinti szerződésmódosításról szóló tájékoztató hirdetményt nem a Kbt. 37. § (5) bekezdése szerinti határidőben küldte meg közzétételre. A kezdeményező a 3. kezdeményezési elemben azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő a hirdetményt nem a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 36. § (2) bekezdés b) pontja szerint, nem a valós tartalommal küldte meg közzététel céljából a Hatóság részére, amely nem felel meg a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti nyilvánosság alapelvének követelményének sem. Megjegyezte továbbá, hogy az ajánlatkérőnek ellenőrzési kötelezettsége körében észlelnie kellett volna, hogy „adminisztrációs hibából nem pontos adatokkal került feladásra” a szerződésmódosításról szóló tájékoztató hirdetményben, azonban korrigendum feladására csupán a Hatóság erre irányuló tájékoztatáskérése alapján, a szerződésmódosításról szóló tájékoztató hirdetmény közzétételét követően, közel három évvel később került sor.

39. A kezdeményező egyebekben nyilatkozott, hogy kezdeményezésben foglaltakat valamennyi kérelmi elem tekintetében változatlan tartalommal fenntartja.

Az ajánlatkérő észrevétele

40. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során benyújtott észrevételében előadta, hogy álláspontja szerint a kezdeményezéssel érintett szerződésmódosítás tekintetében maradéktalanul fennálltak a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont szerinti törvényi feltételek.

41. Előadta, hogy az előre nem láthatóság követelménye megvalósult, tekintettel arra, hogy a szerződés módosítását indokoló körülmény jövőbeli bekövetkezéséről az ajánlatkérőnek nem volt tudomása, és arra a legnagyobb gondosság mellett a beszerzés körülményeinek ismeretében sem számíthatott, azaz a módosítást szükségessé tevő, előre nem látható körülmények rajta kívül állóak és objektívek voltak.

42. Hivatkozott arra, hogy a kezdeményező állításával szemben a 6 hónapos részteljesítési határidő nem lett meghosszabbítva, hanem a munkavégzés felfüggesztésre került. Rámutatott, hogy a kérelmezett az ajánlatában vállalta, hogy a szerződés hatálybalépésétől számított 6 hónapon belül elvégzi azon szerződéses kötelezettségét, mely a régi lámpatestek bontására, valamint a megajánlott lámpatestek felszerelésére vonatkozott, illetve a Szerződés 3.1.2. pontja alapján elfogadta, hogy késedelmes teljesítés esetén kötbérfizetési kötelezettség terheli. A jelen szerződésmódosítással nem meghosszabbodott a teljesítési határidő, továbbra is 6 hónap alatt kellett elvégeznie a feladatokat, csupán a teljesítési határidő kezdete változott meg, mivel az akadály elhárulását követően kezdődött meg a szerződés teljesítési határideje (6 hónap).

43. A 2. kezdeményezési elem kapcsán előadta, hogy téves a kezdeményező arra vonatkozó következtetése, amely szerint az ajánlatkérő úgy fogadta el a kérelmezett akadályközlését és határidőhosszabbítási kérelmét, hogy meggyőződött volna arról, hogy az alátámasztott-e. Az ajánlatkérő nyilatkozott, hogy a kérelmezett tájékoztatást adott részére az akadályközléssel és annak alátámasztásával kapcsolatban, valamint továbbította a gyártóval való levelezést.

44. A 3. kezdeményezési elem kapcsán rámutatott, hogy kezdeményezés tárgya szerinti szerződésmódosításról a Kbt. 37. § (5) bekezdésére, a Kbt. 141. § (7) bekezdésére, valamint a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 12. melléklete szerinti tájékoztató hirdetményt adott fel.

A hirdetés feladási dátuma 2021. november 16. napja volt, ezért megállapítható, hogy az előírt határidőben feladta a hirdetményt. A szerződésmódosítás tekintetében feladott tájékoztató hirdetmény adminisztrációs hibából nem pontos adatokkal került feladásra, azonban az ajánlatkérő a Hatóság ellenőrzése során haladéktalanul korrigendumot adott fel a helyes adatok korrigálására vonatkozóan, annak érdekében hogy a hirdetményben foglaltak megfeleljenek a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 36. § (2) bekezdés b) pontjának.

A kérelmezett észrevétele

45. A kérelmezett a jogorvoslati eljárás során benyújtott észrevételében eljárásjogi kifogást terjesztett elő. A kérelmezett álláspontja szerint a kezdeményezés azért lett elkésztett benyújtva, mert az a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Panasz tv.) szerint a panaszt és a közérdekű jelentést az eljárásra jogosult szervhez történő beérkezéstől számított 30 napon belül kell elintézni. Hivatkozott arra, hogy a kezdeményező 2024. május 13. napján kapott hozzáférést a közbeszerzési eljárás irataihoz. A Panasz tv. szerint az eljárás határideje 30 nap, a Kbt. 187. § (3) bekezdés szerinti tájékoztatáskérési eljárás (amennyiben más eljárás nem valósul meg) pedig a tájékoztatás megadásával lezárul. Mindezek alapján a kezdeményezés a Kbt. 152. § (2a) bekezdés b) pont alapján elkésztett, ugyanis a Panasz tv. szerinti eljárásra irányadó határidő a kezdeményezés benyújtását megelőző 90 napnál korábban járt le.

46. A kérelmezett az eljárásjogi kifogás körében hivatkozott a jogorvoslati eljárás kezdeményezéskor, 2024. október 31. napján hatályos Kbt. 197. § (26) bekezdésére, a Kbt. 152. § (2) és (2a) bekezdéseire. Előadta, az a körülmény, hogy a jogalkotó a szubjektív határidőt eltörölte, nem jelenti, és nem jelentheti, hogy a Kbt. 152. § (2) bekezdésben meghatározott objektív határidők tekintetében a Kbt. 152. § (2a) bekezdés szerinti határidők ne lennének irányadók akkor, ha kezdeményező – saját döntése alapján – ellenőrzési eljárást nem indít. A jogorvoslat kezdeményezésére nyitva álló határidő nem mutathat jelentős különbséget attól függően, hogy a kezdeményező döntése szerint ellenőrzési eljárást, vagy egyéb eljárást folytat-e le, illetve attól függően, hogy kezdeményezést indít-e ellenőrzési eljárást. Másképpen fogalmazva: az ellenőrzési eljárás kezdeményező általi megindításának hiánya nem jelentheti a Kbt. 152. § (2a) bekezdés jogorvoslati határidő mellőzhetőségét. Ez esetben is figyelemmel kell lenni az ellenőrzésen kívüli más eljárás lefolytatására irányadó szabályokra és határidőkre és arra, hogy a kezdeményezési határidő jelentős különbségét (több éves, vagy néhány hónapos időtartamú) a hivatalbóli kezdeményező eljárás lefolytatására, vagy annak mellőzésére vonatkozó döntése nem befolyásolhatja.

47. A szerződésmódosítás jogszerűsége körében hivatkozott a Kúria Kf.IV.37.909/2019/6. számú ítéletére, amely szerint az előre nem látható körülménynek az ajánlatkérőn kívül álló objektív körülménynek kell lennie. Rámutatott a Kúria a Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletére, amely szerint „a közbeszerzési szerződés módosítása jogszerűségének megítélésénél abból kell kiindulni, hogy a szerződés megkötésekor, kellő gondossággal eljárva, előre láthatók voltak-e a szerződésmódosítás indokaként felhozott körülmények. Kiemelte a Miniszterelnökség 2020. április 29. napján kelt közleményéből, hogy „A szerződések módosíthatósága kapcsán továbbra is az a megközelítés érvényesül, hogy minden szerződésmódosítás esetén egyedileg, az adott módosítást a koronavírus (COVID-19) járvánnyal összefüggésben szükségessé tevő indokokat és a tervezett módosítás nagyságrendjét, jelentőségét figyelembe véve lehet megállapítani.”

48. A kérelmezett a fentiek alapján rögzítette, hogy általánosító vélemények és megállapítások nem vehetők figyelembe. A jelen ügy eldöntésénél azt kell megvizsgálni, hogy a konkrét esetben szükséges volt-e a szerződésmódosítás.

49. Előadta, hogy Magyarország Kormánya a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel 2020. március hónap 11. napjával az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának alkalmazhatóságára mind az akkori jogértelmezési gyakorlat, mind pedig a jelenlegi alapján lehetőség volt, ha a szerződésmódosítás és az előre nem látható, a veszélyhelyzettel összefüggő objektív körülmények között fennállt az ok-okozati összefüggés.

Jelen szerződés teljesítésével összefüggésben a szerződésmódosítással érintett részteljesítési időszakra, kifejezetten kimutatható a közvetlen ok-okozati összefüggés a szerződésmódosítás szükségessége és a COVID-19 járványhelyzet eredményeként korábban nem ismert, nem jellemző, de bekövetkezett gazdasági folyamatok és nem várt körülmények teljesítésre gyakorolt hatása között.

Kérelmezett az ajánlatát annak tudatában és ismeretében tette meg, hogy képes lesz a termékek beszerzésére és a szerződéses feladatok határidőben való elvégzésére. Az ajánlat megtételekor és a szerződés megkötésekor ugyanis még nem merült fel a beépítésre kerülő termékek tekintetében a COVID-19 járványhelyzettel közvetlenül összefüggésben lévő termékhiány.

50. A szerződés Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti módosításával összefüggésben arra hivatkozott, hogy amennyiben a kérelmezett nem számolhatott az ajánlat megtételekor és a szerződés megkötésekor a teljesítését akadályozó COVID-19 okozta körülményekkel, úgy az ajánlatkérő sem láthatta előre, hogy a járványhelyzet járulékos következményeként az adott szerződés teljesítését is befolyásoló akadályoztatás lép fel.

Nyilatkozott, hogy nem ért egyet azzal az állásponttal, hogy a kérelmezett a kötbérfizetési kötelezettség mellett késedelmesen is teljesíthetett volna, és emiatt nem volt szükség a szerződés módosítására. Figyelemmel arra, hogy a szerződésmódosítás a Kbt. 141. § (1) bekezdés c) pontja szerinti követelményeknek megfelel, továbbá, hogy a kérelmezettet – kimentés okán - kötbérfizetési kötelezettség sem terhelné, így a szerződésmódosítás tekintetében jogsértés nem következett be. A COVID okozta termékhiány, mint következmény nem várt megjelenése ténykérdés, amellyel a felek tisztában voltak a szerződés módosítását megelőzően.

51. Rámutatott, hogy a közbeszerzési eljárásban előírt és a kivitelezés során beépíthető lámpák nem érhetőek el előre gyártottan a piacon. A gyártási folyamat pedig az alapanyagok megérkezése után kezdődhet. A lámpatestek tekintetében hangsúlyozta, hogy a lámpák a megrendelő igénye szerint egyedileg kerülnek legyártásra, nincs raktározás, vagy a polcra való levétel.

52. A szerződésmódosítás jogszerűsége körében hivatkozott arra, hogy a közbeszerzési dokumentumok körében rendelkezésre bocsátott műszaki leírás 9. oldalán a 3. pontban a következő szerepelt: "A fent szereplő típusoktól való eltérés esetén az egyenértékűséget az ajánlatban kiviteli tervdokumentációval, továbbá a jelen műszaki leírás 2.1, 2.2. és 8. pontjában meghatározottak alapján kell igazolni."

Ezzel összefüggésben előadta, hogy a lámpák egyediek és az eltérő gyártók jellemzően eltérő konfigurációval bíró lámpákat gyártanak, a többi gyártó nem biztos, hogy - vizsgálatok nélkül - rendelkezik az elvárt konfiguráció mérési jegyzőkönyveivel. Ez azt is jelenti, azon kívül, hogy az adott típusú lámpát le kell gyártani, azt külső 3. fél által akkreditált laboratóriumban be kell

méretni, és kizárólag a mérési jegyzőkönyv alapján lehet az egyenértékűséget igazolni. A szállítási problémáról szóló első gyártói értesítések átvételét követően hiába keresett volna más gyártót, a kialakult gazdasági helyzetre figyelemmel valamennyi ellátási problémákkal küzdött.

53. A kérelmezett rámutatott: nyilvánvaló, hogy lehetnek olyan életszerű helyzetek, amikor a piacon egyes termékek, alapanyagok nem elérhetők, amely körülmények megalapozhatják egy szerződés jogszerű módosítását a teljesítési határidő meghosszabbítása tekintetében. Jelen esetben pedig köztudomású tény volt, hogy a szükséges alapanyag beszerzése semmilyen forrásból nem lehetséges, az akadályoztatás minden gyártó vonatkozásában fennállt.

54. Az akadályoztatás időtartama tekintetében előadta, hogy sem az ajánlatkérő, sem a kérelmezett számára nem volt kérdéses, hogy az akadályközlésben foglaltak, és az adott időszakban megjelent sajtóértesülések, mint köztudomású tények, valamint a folyamatos egyeztetéseik ne lettek volna elégségesek annak alátámasztására, hogy kellő gondossággal jártak el a szerződés módosítása során. Az sem volt kétséges, hogy a beszállítói késedelmekre nem volt ráhatásuk, az rajtuk kívülálló objektív körülményből adódott, amely részükre nem volt felróható, azért felelősséggel nem tartoztak, és amely az ellenőrzési körükbe nem tartozó körülmény volt. A módosítást pedig olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre, így a szerződés módosítása jogszerű volt.

55. A szerződés módosításának jogszerűsége körében hivatkozott a Ptk. 6:186. §-ára és a 6:142. §-ára, mely jogszabályhelyek szerint akkor lehet mentesülni a felelősség alól, ha bizonyításra kerül, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körön kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és nem volt elvárható a körülményt elkerülése. Az előadott, és a felek által ismert indokok alapján, a COVID-19 járványhelyzettel közvetlenül összefüggésben lévő termékhiány ellenőrzési körön kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény volt, amellyel összefüggésben annak elkerülésére, elhárítására nem volt ráhatásuk.

56. A kérelmezett a kezdeményezés elkészítési benyújtására figyelemmel kérte a jogorvoslati eljárás megszüntetését, ennek megállapítása hiányában kérte a kezdeményezés elutasítását annak alaptalan voltára tekintettel.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

57. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárást 2021. április 4. napján indította meg, így a jelen jogorvoslati eljárásra a Kbt. ezen a napon hatályos rendelkezéseit szükséges alkalmazni, míg a jogorvoslati eljárás lefolytatására a kezdeményezés benyújtása idején, azaz a 2024. október 31. napján hatályos Kbt. eljárásjogi rendelkezései az irányadók.

58. A Döntőbizottság a kezdeményezés érdemi elbírálását megelőzően elsőként a kérelmezett részéről előterjesztett eljárásjogi kifogást vizsgálta meg, amely szerint a kezdeményező a Kbt. szerinti jogorvoslati határidőt túllépve nyújtotta be a kezdeményezést.

59. A Döntőbizottság az elkészítési kifogás elbírálása során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 2. § (7) bekezdés első fordulata értelmében, a törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.

A Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pont alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:

a) a Közbeszerzési Hatóság elnöke

A Kbt. 152. § (2) bekezdés szól arról, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti szervezet vagy személy

- a) legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül,
- b) közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül, vagy
- c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől számított öt éven belül kezdeményezheti.

A Kbt. 152. § (2a) bekezdés szerint, ha az (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet közbeszerzési jogsértés feltárására vagy jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló, jogszabályban meghatározott ellenőrzést vagy más eljárást folytat le, ez a személy vagy szervezet a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását a (2) bekezdésben meghatározott időtartamokon belül, de legfeljebb

- a) az ellenőrzés vagy eljárás eredményének az ellenőrzéssel, illetve az eljárással érintett szervezettel való közlésétől (több érintett szervezet esetén a legkorábbi közlés időpontjától); vagy
- b) az a) pont szerinti közlés hiányában az ellenőrzés, illetve eljárás lezárására irányadó határidő lejártától; vagy
- c) az európai uniós források felhasználásához kapcsolódó szabálytalansági eljárás esetén az a)–b) pontoktól eltérően, a szabálytalansági eljárás megindításától számított kilencven napon belül kezdeményezheti.

A Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pont értelmében a Közbeszerzési Hatóság elnöke kezdeményezi a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását, ha a Közbeszerzési Hatóság a 187. § (2) bekezdés j) pontja szerinti hatósági ellenőrzésének eredménye alapján vagy ha a hatósági ellenőrzés megkezdése nélkül is valószínűsíthető, hogy a szerződés módosítására vagy teljesítésére e törvénybe ütköző módon került sor, különösen ha a 142. § (2) bekezdése szerinti jogsértés történt.

A Kbt. 187. § (3) bekezdés szól arról, hogy a Hatóság elnöke, illetve a közbeszerzési biztos megkeresésére a közbeszerzéssel kapcsolatos ügyben minden szervezet – ideértve a szakmai kamarákat és az érdekképviselői szervezeteket is – köteles tíz napon belül tájékoztatást adni, és az EKR-ben rendelkezésre álló adatok hozzáférhetőségét biztosítani.

A Kbt. 197. § (26) bekezdés alapján e törvénynek a Mód7. tv. által módosított 152. § (2)–(2a) és (4) bekezdését az ezen rendelkezések hatálybalépését követően megvalósult jogsértések, valamint az ezen rendelkezések hatálybalépését megelőzően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra is alkalmazni kell, ha a hivatalbóli kezdeményező az ilyen jogsértésekről az ezen rendelkezések hatálybalépése után szerzett tudomást.

60. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 152. §-ának 2023. szeptember 1-jén hatályba lépett módosítása jelentősen átalakította a hivatalbóli jogorvoslati eljárás kezdeményezésére

rendelkezésre álló határidőkre vonatkozó szabályokat. A jogszabály-módosítás megszüntette a hivatalból kezdeményezett jogorvoslati eljárások esetében a szubjektív jogorvoslati határidőt és már csak objektív eljárásindítási határidőket szab meg.

61. A Kbt. átmeneti rendelkezésekről szóló 197. § (26) bekezdése rendelkezik arról, hogy a 2023. szeptember 1-jétől hatályos Kbt. 152. § (2) és (2a) bekezdései mely időszakban megvalósult jogsértések esetén alkalmazandók.

A Kbt. 197. § (26) bekezdés első mondat első fordulata szerint a Kbt. 152. § (2) és (2a) bekezdéseit a 2023. szeptember 1-jét követően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra kell alkalmazni.

A Kbt. 197. § (26) bekezdés első mondat második fordulata szerint a Kbt. 152. § (2) és (2a) bekezdések hatályba lépését megelőzően, tehát 2023. szeptember 1-jét megelőzően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra abban az esetben alkalmazható az új Kbt. 152. § (2) és (2a) bekezdések szerinti határidő, ha a hivatalbóli kezdeményező a jogsértésről 2023. szeptember 1-jét követően szerzett tudomást.

62. A Döntőbizottság a rendelkezésre álló iratok vizsgálata alapján megállapította, hogy a kezdeményező a jelen jogorvoslati eljárásban vizsgált jogsértésekről úgy szerzett tudomást, hogy az ajánlatkérő - a Közbeszerzési Hatóság 187. § (3) bekezdés szerinti tájékoztatáskérésére - megadta a vizsgált közbeszerzési eljárás dokumentumaihoz való hozzáférési jogot 2024. május 13. napján. A fentiek alapján a kezdeményező 2023. szeptember 1-jét követően szerzett tudomást a kezdeményezésben részletezett jogsértésekről, így a jelen jogorvoslati eljárásra alkalmazni kell a Kbt. 2023. szeptember 1-jétől hatályos Kbt. 152. § (2) és (2a) bekezdéseit.

63. A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy az egyes kezdeményezési elemek tekintetében a jogsértések megtörténtének időpontja 2021. november 8. napja (1. és 2. kezdeményezési elemek) és 2021. december 2. napja (3. kezdeményezési elem) volt.

64. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a kezdeményező a Kbt. 152. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott határidőn belül kezdeményezte a Döntőbizottság hivatalból történő eljárását. A jogsértések 2021. november 8-i és 2021. december 2-i időpontjától számítva a kezdeményező 2024. november 8. és 2024. december 2. napjáig kezdeményezheti a jogorvoslati eljárást.

A Döntőbizottság megállapította, hogy kezdeményező 2024. október 31. napján kezdeményezte a Döntőbizottság eljárását, így a kezdeményezés határidőben beérkezettnek minősül.

65. A Döntőbizottság megállapította, hogy a tárgyi esetben a Kbt. 152. § (2a) bekezdés alkalmazásának nincs helye, mivel a Közbeszerzési Hatóság elnöke a kezdeményezésben részletezett jogsértések feltárására nem jogszabályban meghatározott ellenőrzést vagy más eljárást folytatott le. A Közbeszerzési Hatósághoz 2024. április 9. napján érkezett közérdekű bejelentés tartalma nem terjedt ki a jelen kezdeményezésben megjelölt jogsértésekre, ennél fogva a kérelmezett részéről felhívott Panasz tv. alkalmazásának nem volt helye a tárgyi esetben. A Közbeszerzési Hatóság elnöke a Kbt. 187. § (3) bekezdés szerinti tájékoztatáskérés keretében tárta fel a kezdeményezés szerinti tényállást és jogsértéseket, ami nem feleltethető meg jogszabályban meghatározott ellenőrzési vagy más eljárásnak.

66. A Döntőbizottság rögzíti továbbá, hogy nem foghat helyt a kérelmezett azon érvelése, miszerint a kezdeményezés azért késett el, mert az a Panasz tv. 3. § (1) bekezdésében meghatározott 30 napos ügyintézési határidőnél később lett benyújtva a Döntőbizottsághoz.

A Döntőbizottság egyrészlől a fentiekben megállapította, hogy a Közbeszerzési Hatóság elnökének Kbt. 187. § (3) bekezdés szerinti tájékoztatáskérése nem minősül a Panasz tv. szerinti eljárásnak, ezért arra a Panasz tv. rendelkezéseit alkalmazni nem lehet. Másrészlől a Kbt. kógens szabályozási rendszere a jogorvoslati eljárás kezdeményezésére vonatkozó eljárási szabályok körében nem rendelkezik olyan határidőről, amelyet a Panasz tv. szerinti eljáráshoz köt. A Kbt. 152. § (2) bekezdés a) pontja kógens jelleggel határozza meg, hogy a Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pont szerinti kezdeményező a jogsértés megtörténtétől számított 3 éven belül kezdeményezhet jogorvoslati eljárást.

67. A Döntőbizottság a fentiek szerint megállapította, hogy nincs eljárásjogi akadály a kezdeményezésben foglaltak érdemi vizsgálatának, mert a kezdeményezés a rendelkezésre álló határidőn belül érkezett meg a Döntőbizottsághoz.

68. A Döntőbizottság a kezdeményezésben foglalt kezdeményezési elemek vizsgálata során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 2. § (7) bekezdés első fordulata értelmében, a törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.

A Kbt. 37. § (1) bekezdés j) pont alapján az ajánlatkérő hirdetmény útján köteles közzétenni a szerződés módosításáról szóló hirdetményt.

A Kbt. 35. § (4) bekezdés arról rendelkezik, hogy az ajánlatkérő a szerződés módosításáról legkésőbb a szerződés módosításától számított öt munkanapon belül köteles az (1) bekezdés j) pontja szerinti tájékoztatót tartalmazó hirdetményt megküldeni közzétételre.

A Kbt. 141. § (1) bekezdés értelmében ezen alcím rendelkezéseit alkalmazni kell a szerződés felek - vagy az erre jogosult valamelyik fél - általi módosítására, valamint a felek jogviszonyának a szerződésben foglalt rendelkezéseknek megfelelő változására (a továbbiakban együtt: szerződés módosítás).

A Kbt. 141. § (2) bekezdés alapján a szerződés - a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül - új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke - nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;

b) szolgáltatás, árubeszerzés és építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át, építési beruházás esetén az eredeti szerződéses érték 15%-át; valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.

A Kbt. 141. § (3) bekezdés alapján a (2) bekezdést arra a szerződés módosításra lehet alkalmazni, amely a szerződés értékének változásával jár, a szerződéses jogviszony több elemét érintő módosítás esetén a módosítás azon elemeire, amelyek az érték változásával összefüggenek. Nem alkalmazható a (2) bekezdés a szerződés módosításra akkor, ha a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárást az ajánlatkérő olyan szabályok szerint indította meg, amelyek nem lettek volna jogszerűen alkalmazhatóak, ha az ajánlatkérő az eljárás becsült értékét a szerződés módosítást követő értékét figyelembe véve határozta volna meg.

A Kbt. 141. § (4) bekezdés szól arról, hogy a (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés - a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül - új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:

a) ha a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció

gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. Az ilyen szerződéses feltételek azonban nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét;

b) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke - azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;

c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.

A Kbt. 141. § (6) bekezdés értelmében a (2) és (4) bekezdésben szabályozott eseteken kívül, a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha

a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;

b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.

A Kbt. 141. § (7) bekezdés rendelkezik arról, hogy a (4) bekezdés a) pontja szerinti eset kivételével az ajánlatkérő köteles a szerződés módosításáról a külön jogszabályban meghatározott minta szerinti tartalommal hirdetményt közzétenni.

A Kbt. 142. § (1) bekezdés alapján az ajánlatkérő köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles ellenőrizni és dokumentálni azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, valamint minden, a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és - adott esetben - a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.

A 44/2015. (XI. 2.) Korm. rendelet 36. § (2) bekezdés b) rendelkezik arról, hogy a közzététel során az ajánlatkérőnek gondoskodnia kell arról, hogy a közzétételre kerülő adatok, dokumentumok és információk megfeleljenek a valóságnak.

A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása

érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. (Megszüntette a 282/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet.)

A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány (a továbbiakban: koronavírus világjárvány) következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. (Hatályon kívül helyezte a 26/2021. (I. 29.) Korm. rendelet.)

A veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybaléptetéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány (a továbbiakban: koronavírus-világjárvány) következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdet ki. (Megszüntette a 181/2022. (V. 24.) Korm. rendelet.)

69. A Döntőbizottságnak az 1. kezdeményezési elem körében eljárva abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett részéről 2021. november 8. napján aláírt szerződésmódosítás megfelel-e a Kbt.-ben meghatározott feltételrendszer valamelyik esetkörének.

70. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett 2021. május 13. napján kötötte meg a szerződést közvilágítási lámpatestek korszerűsítése tárgyában. A felek a szerződés 3.1.1. pontjában arról rendelkeztek, hogy a kérelmezettnek a szerződés aláírását követő 6 hónapon belül kell elvégeznie a műszaki leírásban megjelölt kötelező felújítási feladatokat. A felek a szerződés 5.1. pontjában pedig azt rögzítették, hogy a 3.1.1. pont szerinti feladatok műszaki átadás-átvételét követő 144 hónap időtartamra kötik meg. Az 5.1. pontban egyértelműen meghatározták azt is, hogy a szerződés a felek aláírásával jön létre.

A Döntőbizottság a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett 1 alkalommal, 2021. november 8. napján módosította a szerződést. A szerződésmódosítás értelmében a felek a korszerűsítési munkák elvégzésére eredetileg megszabott 6 hónapos részteljesítési határidőt 13 hónapra hosszabbították. Az ajánlatkérő és a kérelmezett a szerződésmódosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját és a Kbt. 141. § (6) bekezdését jelölte meg.

71. A Döntőbizottság a fentiek szerint megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a korszerűsítési munkák elvégzésére eredetileg meghatározott 6 hónap részteljesítési időtartamot, több mint a kétszeresére, 13 hónap időtartamra növelte.

72. A jelen határozat 68. pontjában hivatkozott jogszabályhelyekre figyelemmel a Döntőbizottság vizsgálata kereteinek rögzítésével összefüggésben rámutat, hogy a Kbt. szerződésmódosításról szóló 141. §-a nem a szerződésmódosítás korlátait határozza meg, hanem azokat a jogalapokat, amelyek fennállása esetén a szerződés jogszerűen módosítható. A Döntőbizottság gyakorlata egységes abban, hogy a Kbt.-ben meghatározott jogalapok fennállta ténykérdés, az nem függ attól, hogy az ajánlatkérő azt helyesen állapítja-e meg. Amennyiben a szerződés jogszerű módosításának bármelyik, Kbt. szerint jogcíme fennáll, úgy a szerződés módosítása nem tekinthető jogszerűtlennek.

A fentiek alapján a Döntőbizottságnak jelen esetben azt kellett vizsgálnia, hogy jogszerűnek tekinthető-e a kezdeményezéssel érintett szerződésmódosítás. Amennyiben a szerződés

módosítása bármelyik, Kbt. szerinti jogcímnek megfelel, úgy a szerződésmódosítás jogszerűnek minősül.

73. A fentiekben hivatkozott jogszabályhelyek alapján a Kbt. 141. § alapvetően három főbb csoportban szabályozza a szerződésmódosítási lehetőségeket.

A Kbt. 141. § (6) bekezdés szerint a közbeszerzési szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül abban az esetben módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A következetes döntőbizottsági gyakorlat szerint mindig lényegesnek kell tekinteni a módosítást, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg.

A Kbt. 141. § (2) bekezdés szerinti „de minimis” jogalap, amely a Kbt. 141. § (3) bekezdése szerint abban az esetben szolgálhat a szerződésmódosítás jogszerű indokaként, amennyiben az a szerződés értékének változásával jár.

A Kbt. 141. § (4) bekezdése pedig további három esetkört tartalmaz, amikor a felek meghatározott körülmények fennállása esetén újabb közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosíthatják a szerződést.

74. A Döntőbizottság a fentiek alapján rögzíti, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a kezdeményezéssel érintett szerződésmódosítás jogalapjaként nem alkalmazhatta jogszerűen a Kbt. 141. § (2) bekezdés szerinti jogcímet, ugyanis a módosítás nem járt a szerződéses érték megváltozásával, kizárólag a teljesítési határidő lett meghosszabbítva.

75. A Döntőbizottság ezt követően a szerződésmódosítás lényeges minősége kérdésében foglalt állást.

A Kbt. 141. § (6) bekezdés második mondata szerint a szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A Döntőbizottság álláspontja szerint a szerződés lényeges feltételét képezi a teljesítési határidő. Ennek ismerete alapvetően befolyásolja, hogy az adott közbeszerzési eljárásban mely gazdasági szereplők nyújtanak be ajánlatot meglévő szerződéses állományuk ismeretében, illetve az ajánlatuk árképzését, ajánlati áraik kialakítását is ennek ismeretében végzik el. A Kbt. 141. § (6) bekezdés alkalmazása szempontjából tehát lényeges érdemi változásnak tekinthető, ha felek az eredetileg meghatározott teljesítési határidőtől eltérnek. A szerződések részeként a teljesítési határidő szerződésben történő kikötése és pontos meghatározása valamennyi szerződő fél alapvető érdekét szolgálja, hiszen a teljesítési/szállítási határidő rögzítése előre meghatározott keretek közé helyezi, ezáltal a szerződéses felek számára időben/időtartamban kiszámíthatóvá, előre kalkulálhatóvá teszi a szerződések teljesítését. A teljesítési határidő kikötése továbbá biztosítja azt is, hogy annak eredménytelen elteltével a teljesítés esetleges késedelme vagy elmaradása esetén megnyíljon a mulasztó féllel szemben a késedelemből vagy meghiúsulásból eredő igények érvényesítésének a lehetősége. A Kbt. 50. § (2) bekezdés g) pontja a szerződés időtartamát, a teljesítési határidőt olyan lényeges érdemi feltételnek minősíti, amelyet a közbeszerzési eljárást megindító felhívásban rögzíteni kell.

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a felhívás III.1.4) pontjában rendelkezett a korszerűsítési munkák 6 hónapos részteljesítési határidejéről. A szerződés időtartama - a részteljesítési határidő is - a közbeszerzési szerződés lényeges, érdemi feltétele. A Döntőbizottság töretlen és egységes közbeszerzési joggyakorlata szerint lényeges módosításnak minősül az olyan szerződésmódosítás, amely a szerződés időbeli hatályát terjeszti ki. Ennek oka abban áll, hogy az ajánlattevők az ajánlati árukat az eredeti időtartamra kalkulálták, a meghosszabbított időtartam azonban már más árkalkulációt indokolhatott volna. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy jelen esetben nincs helye a Kbt. 141. § (6) bekezdés alkalmazásának a szerződésmódosítás körében, tekintettel arra, hogy az eredetileg 6 hónapos teljesítési időtartam, további 7 hónappal való meghosszabbítása az alapszerződéshez képest lényegesen eltérő érdemi feltételt eredményezett.

76. A Döntőbizottság az 1. kezdeményezési elemet érintően megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett jogsértést követett el, amikor a szerződésmódosítás jogcímeként megjelölték a Kbt. 141. § (6) bekezdését, ugyanis a módosítás lényeges volt.

77. Mivel a módosítást a fentiek szerint lényegesnek kell tekinteni, a Döntőbizottság megvizsgálta, hogy a szerződésmódosítás egyébként mely, a Kbt. ezt lehetővé tevő rendelkezésének felel meg.

78. A Döntőbizottság rögzíti, hogy jelen esetben a szerződésmódosítás jogalapjául nem szolgálhatott a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pont, ugyanis a vállalkozási szerződés nem rögzítette az egyes tartalmi elemek későbbi változásának feltételeit és tartalmát.

79. A Döntőbizottság megállapította, hogy a szerződésmódosítás jogalapjául nem szolgálhatott a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pont sem, mivel a szerződésmódosítás nem arra irányult, hogy a felek olyan munkákat vagy árukat szerezzenek be, amelyek a szerződésben eredetileg nem szerepeltek.

80. A kezdeményezéssel érintett szerződésmódosítás kapcsán az ajánlatkérő és a kérelmezett is arra hivatkozott, hogy az a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont alapján jogszerűnek tekinthető, a kezdeményező azonban vitatta ezt.

81. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont szerinti jogalap abban az esetben alkalmazható jogszerűen, amennyiben az alábbi feltételek együttesen teljesülnek:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre,

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét,

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át.

Ezen konjunktív feltételek közül bármelyik feltétel nem teljesülése megdőnti a szerződésmódosítás jogszerűségét, így a Döntőbizottság külön vizsgálta azok fennállását.

82. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont alkalmazása esetén elsőként azt szükséges vizsgálni, hogy a módosítás indokaként megjelölt körülményt a szerződő felek – gondos eljárás esetén – előre láthatták-e. E szempont vizsgálata tekintetében a hatályon kívül helyezett 2011. évi Kbt. 94. § (3) bekezdés a) pont szerinti jogcímre alapozott hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárással kapcsolatban kialakult joggyakorlat irányadónak tekintendő. Ennek megfelelően az előre nem láthatóság követelménye akkor valósul meg, ha a szerződés módosítását indokoló körülmény jövőbeli bekövetkezéséről az ajánlatkérőnek nem lehetett előzetesen tudomása, és arra az ajánlatkérő a legnagyobb gondosság mellett a beszerzés körülményeinek ismeretében nem is számíthatott. Hangsúlyozandó, hogy a Döntőbizottság gyakorlata egységes abban, hogy adott körülmény előre nem láthatóságát nem alapozza meg az ajánlatkérő mulasztása, valamint a tervezés hibája sem.

83. A Döntőbizottság és a bíróságok joggyakorlata töretlen és egységes továbbá abban is, hogy az előre nem láthatóságra nem hivatkozhatnak alappal a felek abban az esetben, ha a szerződésmódosítás indokaként hivatkozott körülmény hosszú ideje fennáll (104.K.705.291/2020/15.). A Kúria Kfv.VI.38.008/2018/6. számú ítéletében pedig azt rögzítette, hogy a szerződés módosítására kizárólag a Kbt.-ben kógens jelleggel meghatározott feltételek maradéktalan fennállása esetén van jogszerű lehetőség. A Döntőbizottság hangsúlyozza továbbá, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont alapján a szerződés jogszerű módosításához igazolni kell azt is, hogy az adott körülmény váratlanul, a felek által előre nem látható módon állt elő a szerződés teljesítése során.

84. Az ajánlatkérő és a kérelmezett arra hivatkozott a szerződésmódosítás jogszerűsége tekintetében, hogy az ajánlat megkötésekor és szerződés megkötéskor még nem merült fel a járványhelyzettel összefüggő termékhiány, mivel az 2021 nyarától gyűrűzött be. Álláspontjuk szerint az előre nem láthatóság követelménye fennállt a tárgyi esetben, tekintettel arra, hogy a szerződés módosítását indokoló körülmény jövőbeli bekövetkezéséről nem volt tudomásuk és arra a legnagyobb gondosság mellett, a beszerzés körülményeinek ismeretében nem számíthattak.

85. A Döntőbizottság a felek fenti előadását több okból sem nem fogadta el. A Döntőbizottság megállapította, hogy Magyarország Kormánya 2020. március 11. napjával Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki, amit 2020. június közepéig fenntartott. Ezt követően 2020 novemberében lett ismét kihirdetve a veszélyhelyzet és ez az állapot 2022. május végéig tartott Magyarországon. A 2020 márciusától fennálló járványhelyzetre tekintettel, mind a magyar, mind az európai kormányok korlátozó intézkedéseket vezettek be, amelyek miatt már 2020. évben jelentős mértékű fennakadások adódtak az ellátási láncokban. Az ajánlatkérő és a kérelmezett részéről hivatkozott chiphiányról már 2021. év elejétől tudósítottak a híroldalak, az közismert körülmény volt nem csak Magyarországon, hanem világszerte is. A globális chiphiány jelensége olyannyira ismert volt világszerte, hogy még külön elnevezést is kapott: chipageddon.

86. A Döntőbizottság nem vette figyelembe döntése meghozatala során az ajánlatkérő részéről hivatkozott (2021. november és december hónapban írt) cikkeket, tekintettel arra, hogy az interneten jóval korábbi megjelenési dátummal is található írások, amelyek arról szólnak, hogy chiphiány lépett fel a világszerte.

Emellett az ajánlatkérő részéről belinkelt cikkek egyike sem mint új jelenségről ír a chiphiányt illetően, hanem a kialakult helyzetet elemezik. Több, az ajánlatkérő részéről felhívott írásban szerepel, hogy a globális chiphiány 2020 őszi és telési már egy huzamosabb ideje fennálló helyzet, valamint az is szerepel bennük, hogy egyes gyártók már 2021 nyarán teljes leállítására kényszerültek a hiány miatt.

87. A Döntőbizottság a fentiekkel összefüggésben hivatkozik arra is, hogy a kérelmezett szállítója már 2021. július közepén arról tájékoztatta a kérelmezettet, hogy a világítástechnika piacát is jelentősen befolyásolja a félvezető alkatrészek piacán kialakult globális alapanyag hiány. A szállító ráadásul úgy kezdi a 2021. július 13. napján kelt levelét, hogy utal arra, hogy már korábban is jelezte az alapanyaghiány tényét a világítástechnika piacán. Tehát a kérelmezett részéről megküldött levelekben is az szerepel, hogy a chiphiány 2021 nyarán már egy fennálló körülmény volt és a szállító 2021 júliusában – és korábban is – már jelezte, hogy 2021 harmadik negyedéve során késedelmesen tud majd csak szállítani, tekintettel arra, hogy már a 2. negyedévben is tapasztalható volt a chiphiány. A szállító ezt követően, de a szerződésmódosítást megelőzően még három alkalommal (tehát összesen négyszer) tájékoztatta a kérelmezettet arról, hogy továbbra is fennáll a chiphiány a félvezető piacán.

88. A fentiek alapján – ha feltételezzük, hogy sem az ajánlatkérő sem a kérelmezett nem értesült korábban a chipageddon jelenségről a híradásokból – a szerződő felek 2021. július 13. napján már bizonyíthatóan tudomással bírtak arról, hogy a szerződés szerinti korszerűsítési munkákra meghatározott 6 hónapos részteljesítési határidő nem lesz tartható alapanyaghiány miatt. A felek a szerződést ehhez képest 4 hónappal később módosították előre nem látható körülmény bekövetkezésére hivatkozva.

89. A Döntőbizottság és a bíróságok joggyakorlata egységes abban, hogy egy hónapok óta fennálló és minden fél számára közismert helyzet nem szolgálhat jogszerű alapként a Kbt. 141.

§ (4) bekezdés c) pont szerinti szerződésmódosításhoz. A Döntőbizottság hangsúlyozza továbbá, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont alapján a szerződés jogszerű módosításához igazolni kell azt is, hogy az adott körülmény változásával az ajánlatkérő – kellő előrelátás mellett – nem számolhatott, amely a jelen esetben nem teljesült. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy szerződő felek hónapok óta tisztában voltak a chiphiánnyal, a szállító e körülményről részletesen beszámolt 2021. július közepétől, így a tárgyi esetben nem lehetett azt megállapítani, hogy a felek gondos eljárás esetén ne számolhattak volna a szerződésmódosítás indokával. A Döntőbizottság rögzíti továbbá, hogy a szerződésmódosítás jogszerűsége vizsgálata során kizárólag a Kbt.-ben rögzített szempontrendszert veheti alapul, így a kérelmezett részéről felhozott az egyenértékűséggel, valamint a lámpatestek egyedi gyártási folyamatával kapcsolatos indokait nem tudta értékelni e körben.

90. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját azzal, hogy a köztük fennálló kivitelezési szerződést úgy módosították 2021. november 8. napján, hogy annak Kbt.-ben meghatározott feltétele – nevezetesen a Kbt. 141. § (4) bekezdés ca) alpont szerinti – nem állt fenn. A Döntőbizottság a továbbiakban a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont cb) és cc) alpontok fennállását nem vizsgálta tekintettel arra, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont szerinti konjunktív feltételek bármelyikének hiánya megdönti a szerződésmódosítás jogszerűségét. A Döntőbizottság a fentiekben megállapította a ca) alpont teljesülésének hiányát, ezért a további alpontok vizsgálata szükségtelen.

91. A Döntőbizottság az 1. kezdeményezési elemet érintően megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját és a Kbt. 141. § (6) bekezdését.

92. A Döntőbizottságnak a 2. kezdeményezési elem körében eljárva abban a kérdésben kellett döntést hozni, hogy az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 142. § (1) bekezdését.

93. A Kbt. 142. § (1) bekezdése széles körű ellenőrzési és dokumentálási kötelezettséget keletkeztet az ajánlatkérő oldalán. Az ajánlatkérő alapvető felelősségének a teljesítés szakaszára kiszélesítő szabályozás célja, hogy az ajánlatkérő ténylegesen megkövetelje a nyertes ajánlattevőtől a közbeszerzési eljárás során tett vállalásainak teljesítését, ami egyúttal szorosan összefügg egyéb mellett a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének érvényre juttatásával. A Kbt. rendelkezése alapján tehát az ajánlatkérő kötelessége, hogy a szerződés teljes szakaszában folyamatosan figyelemmel kísérje a szerződéses kötelezettségek teljesítését, valamint folyamatosan dokumentálja a teljesítéssel összefüggő adatokat. A Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés a jogalkotói célt azonban csak akkor töltheti be, ha az ajánlatkérő bárki számára átlátható módon a teljesítés valós, tényleges állapotát, körülményeit naprakészen, érdemi módon dokumentálja. Kifejezett előírás hiányában az ellenőrzési és dokumentálási kötelezettség konkrét tartalmát minden esetben az adott tényállás alapján szükséges vizsgálni.

94. A kezdeményező álláspontja szerint a kérelmezett megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglaltakat azzal, hogy a szerződésmódosításban megjelölt körülmények tekintetében nem kért a kérelmezettől dokumentumokkal alátámasztott részletes indokolást.

95. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a Közbeszerzési Hatóság Kbt. 187. § (3) bekezdés szerinti azon felhívására, hogy küldje meg a szerződésmódosítás indokoltságának igazolására szolgáló iratokat, az ajánlatkérő kizárólag a kérelmezett 2021. november 3. és 10. napján kelt akadályközléseit küldte meg, amely dokumentumok azonban

nem tartalmaztak konkrétumot az akadályoztatás körülményeit, valamint az akadályoztatás 7 hónapos időtartamát érintően.

96. Az ajánlatkérőnek ellenőrzési és dokumentálási kötelezettsége teljesítése körében meg kellett volna győződnie arról, hogy

- a kérelmezett részéről hivatkozott akadályozó körülmény valóban előre nem látható körülménynek tekinthető-e,
- az akadályoztatás valóban fennáll-e majd 7 hónapon keresztül,
- valóban szükséges-e a 6 hónapos korszerűsítési részhatáridő több mint 7 hónappal való meghosszabbítása.

Az ajánlatkérőnek a fenti körülményeket tisztáznia kellett volna, oly módon, hogy további dokumentumokat kér a kérelmezettől, melyek alapján megállapítható lett volna, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont szerinti jogcím alkalmazása a konkrét esetben jogszerű-e.

A Döntőbizottság a fentieken túl nem hagyhatta figyelmen kívül a döntés meghozatala során azt sem, hogy a felek a szerződést 2021. május 13. napján kötötték meg, így a korszerűsítési munkákra megszabott 6 hónapos határidő 2021. november 13. napján járt le. A Döntőbizottság rendelkezésére álló dokumentumok alapján kizárólag azt lehet megállapítani, hogy az ajánlatkérő első ízben 2021. november 3. napján (tehát 10 nappal a részteljesítési határidő letelte előtt) értesült arról a körülményről, hogy a világgazdaságban fennálló chiphiány miatt a teljesítés késni fog. A Döntőbizottság álláspontja szerint a feleknek 2021. november 3. napján már a műszaki átadás-átvétel folyamatáról kellett volna egyeztetni, és az ajánlatkérőnek – a Kbt. 142. § (1) bekezdés alapján fennálló ellenőrzési és dokumentálási kötelezettsége miatt – már a kérelmezett 2021. november 3. napi akadályközlésénél jóval korábban látni kellett volna, hogy a részteljesítési határidő nem tartható.

97. Az ajánlatkérő a fenti ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségének nem tett eleget. Nem tárta fel, hogy a szerződésmódosítást érintően valóban teljesülnek-e a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca), cb) és cc) alpontok szerinti konjunktív feltételek.

A Döntőbizottság az 1. kezdeményezési elem körében lefolytatott vizsgálat körében megállapította, hogy a szerződésmódosítás nem volt jogszerű, mivel nem volt megállapítható a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpont szerinti feltétel megléte. Az ajánlatkérőnek a Kbt. 142. § (1) bekezdés szerinti ellenőrzési és dokumentálási kötelezettsége körében fel kellett volna tárnia, hogy a szerződésmódosításhoz szükséges feltételek valóban fennállnak-e, azonban az ajánlatkérő ezt elmulasztotta megtenni, ami ahhoz vezetett, hogy a felek jogsértő módon módosították a szerződést 2021. november 8. napján.

98. A Döntőbizottság a fentiek szerint a 2. kezdeményezési elemet érintően megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdését.

99. A Döntőbizottságnak a 3. kezdeményezési elem körében eljárva abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy az ajánlatkérő a szerződésmódosításról szóló tájékoztató hirdetmény feladását érintően megsértette a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 36. § (2) bekezdés b) pontját.

100. A Döntőbizottság a rendelkezésre álló dokumentumok vizsgálata során megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a szerződés 3.1.1. pontjában rendelkezett arról, hogy a felújítási feladatokat 6 hónap alatt kell elvégezni. A szerződés 3.1.2. pontjában a felek a kizárólag a késedelmi kötbérről való rendelkezések körében utaltak a 6 hónapos teljesítési határidőre.

A Döntőbizottság a fentiekkel szemben megállapította, hogy a felek módosításban kizárólag a szerződés 3.1.2. pontját módosították úgy, hogy a korszerűsítési munkák elvégzésére

rendelkezésre álló 6 hónapos határidőt 13 hónapra módosították. A módosítás a szerződés teljesítési határidőről rendelkező 3.1.1. pontját nem érintette.

Az ajánlatkérő azonban a fentiek ellenére a szerződésmódosításról szóló tájékoztató hirdetemény VI.2.1) pontjában azt közölte, hogy a szerződés 3.1.1. pontja módosult úgy, hogy a felújítási feladatokat 11 hónap alatt kell elvégezni.

101. A Döntőbizottság a megállapította, hogy az ajánlatkérő fenti eljárása nem volt jogszerű. Az ajánlatkérő ugyanis a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 36. § (2) bekezdés b) pont alapján köteles gondoskodni arról, hogy a közzétételre kerülő adatok és dokumentumok megfeleljenek a valóságnak. A Döntőbizottság a szerződésmódosítás és a 22858/2021. számú tájékoztató hirdetemény összevetését követően megállapította, hogy az ajánlatkérő helytelenül jelölte meg, hogy a szerződés mely pontja került módosításra, ahogy helytelenül jelölte meg a módosított, új részteljesítési határidő időtartamát is. Az ajánlatkérőnek a szerződésmódosításban megjelölt valamennyi körülményt pontosan és a valóságnak megfelelően kellett volna megjelenítenie a 22858/2021. számú tájékoztató hirdeteményben, azonban ezt elmulasztotta megtenni.

102. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérő a tárgyi esetben a fenti mulasztásával nem kizárólag a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 36. § (2) bekezdés b) pont szerinti valódiság követelményét nem tartotta meg, hanem mulasztása súlyosan korlátozta a nyilvánosság és átláthatóság alapelvei rendelkezések érvényesülését is. Az ajánlatkérő azzal, hogy a szerződés módosításáról szóló tájékoztató hirdeteményben nem a valóságnak megfelelően tüntette fel a szerződésmódosításban rögzített körülményeket jelentősen korlátozta az ellenőrző szervezetek munkája hatékonyságát és a nyilvánosság érvényesülését. A Döntőbizottság megállapította, hogy a szerződésmódosításról szóló tájékoztató hirdetemény oly módon lett közzétéve a nyilvánosság számára, hogy abból a valós szerződésmódosítás nem volt megismerhető. Az ajánlatkérő ezzel megakadályozta, hogy az ellenőrző szervezetek hozzáférjenek a szerződés módosításával kapcsolatos valamennyi információhoz, továbbá az ajánlatkérő korlátozta a nyilvánosságra és átláthatóságra vonatkozó alapelvei rendelkezések érvényesülését.

103. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel a 3. kezdeményezési elem körében eljárva megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 36. § (2) bekezdés b) pontját.

104. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

105. A Döntőbizottság a fentiek alapján a Kbt. 145. § (3) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pont alapján az 1. kezdeményezési elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját és a Kbt. 141. § (6) bekezdését, a 2. kezdeményezési elemet érintően megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdését és a 3. kezdeményezési elem kapcsán megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 36. § (2) bekezdés b) pontját. A Döntőbizottság a jogsértések megállapítása mellett alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pont szerinti jogkövetkezményt, bírságot szabott ki.

106. A Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pontja szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a Közbeszerzési Hatóság elnöke kezdeményezte a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását [153. §] és a Döntőbizottság megállapítja a jogsértés megtörténtét.

A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a (6) bekezdésben meghatározott bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve

részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogsértés esetén a szerződés értékének 15%-a.

107. A Kbt. 165. § (11) bekezdés szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
 - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
 - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
 - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
 - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
 - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
- figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

108. A Döntőbizottság joggyakorlata töretlen és egységes a tekintetben, hogy a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés Kbt. ütköző módosítása esetén a szerződő felek mindegyike tekintetében bírságot szab ki.

A Döntőbizottság e körben hivatkozik a Kbt. 2. § (8) bekezdésére, amely kifejezetten szól arról, hogy a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre az e törvényben foglalt eltérésekkel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Döntőbizottság a fentiekkel összefüggésben rögzíti, hogy kötelmi jogunk a konszenzuál szerződés elvi alapján áll. Ezt fejezi ki a Ptk. 6:58. §, amely szerint a szerződés a felek kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozata, amelyből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére. A Ptk. 6:191. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felek közös megegyezéssel módosíthatják a szerződés tartalmát vagy megváltoztathatják kötelezettségvállalásuk jogcímét.

A Döntőbizottság ezen túlmenően rámutat arra, hogy a közbeszerzési szerződés egy speciális jogviszony, amely többlet-felelősséget ró az abban részes felekre, ugyanis a közbeszerzési szerződés teljesítése során a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének érvényesítésére figyelemmel kell eljárnia a részes feleknek. Ebből következően a közbeszerzési szerződések több ponton is eltérést mutatnak a klasszikus polgári jogi szerződésektől. Nem érvényesül többek között maradéktalanul a szerződési szabadság elve, ugyanis a Kbt. 131. § (1) bekezdése kifejezetten rendelkezik arról, hogy az eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a nyertes ajánlattevővel kell megkötni a közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmezett az ajánlatkérővel történő szerződéskötést követően részese lett egy közbeszerzési szerződéses jogviszonynak, amelyre vonatkozóan a Kbt. részletes szabályozást tartalmaz. Azzal, hogy a kérelmezett e speciális jogviszonyba belépett, rá is vonatkoznak a Kbt. közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos, így a szerződés módosításával kapcsolatos szabályok is.

109. A Döntőbizottság a kérelmezettel (1. kezdeményezési elem) és az ajánlatkérővel (2. és 3. kezdeményezési elemek) szemben megállapított jogsértések okán kiszabott bírság összegének megállapítása során értékelte a közbeszerzés tárgyát és a közbeszerzés értékét (65.452.727.-Ft). A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette a jogsértések súlyát (Kbt. 165. § (11) bekezdés a) pontja), és azt súlyosnak ítélte, ugyanis a kérelmezett egy alkalommal, míg az ajánlatkérő több esetben is jogsértő módon járt el a

szervézés teljesítése során. A közbeszerzési szerződés jogsértő teljesítése az egyik leg súlyosabb közbeszerzési jogsértésnek minősül, hisz a közbeszerzési szabályozás célja, alapelvei érvényesülésének garanciája vész el a szerződéses szakaszban. A közbeszerzés alapelveit és célját sérti az ilyen jogsértő magatartás, hisz a közbeszerzési eljárás és a közbeszerzési szerződés feltételeinek utólagos módosulásával jár, s annak jelentőségét relativizálja. A Döntőbizottság a bírság kiszabáskor nem értékelte a nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés c) pontját, mert a jogsértés nem hatott ki a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre. A Döntőbizottság mindezek mellett tekintettel volt arra is, hogy sem az ajánlatkérővel, sem pedig a kérelmezettel szemben nem állapított meg jogsértést korábban az adott közbeszerzés vonatkozásában. Mindezek mellett a Döntőbizottság értékelte a jogsértéseket követően eltelt hosszabb időtartamot. A Döntőbizottság figyelembe vette továbbá azt a körülményt is, hogy a jelen közbeszerzés nem támogatásból valósult meg, így a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció nem kapcsolódhat.

110. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

111. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pont alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2025. január 22.

Dr. Petró Szilvia sk
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Simon Szabolcs sk
közbeszerzési biztos

Dr. Jánosi Bálint sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelével:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselője, (elektronikus úton)
2. Kérelmezett képviselője (elektronikus úton)
3. Kezdeményező képviselője (elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (elektronikus úton)
5. Nemzeti fejlesztési Központ (kizárólag elektronikus úton)